

Ірина Баковецька

«Фундаменти святинь»

Духовна поезія

2008 р.

Життя з іконами

Лелеки

Лелеки...Люди...Хочу світла!
Обличчя, маски, силуети...
Мене рятує лиш молитва,
Коли біда снує тенета.

Поміж нещасть, журби, печалі,
(Нема стільця – то на колінах) –
Можливо, й не ортодоксально
Співать псалми під піаніно.

Душа і чашка унісоном
Ридають відгуком розбитим,
Я раптом гляну на ікону
І знову так захочу жити!

Небесні звуки недалеко,
І ніби бачу світло вічне...
Мені повірять лиш лелеки –
Лелеки й небо – ідентичні.

Життя вимірюю іконами,
Чотири сторони хрещу.
Як цвіт нескорений законами,
Прошу з небес одну сльозу.

Зникають нації без віри,
Зникає віра без свічі.
Я хочу йти, почувши: «З миром»,
З благословінням хочу йти.

Я все блукаю між содомами,
Повз миротворців чорних масок...
Це добре, що життя з іконами,
А не висять лиш для прикраси.

Сільські апологети

На свіжі news релігполітоснов
Уже давно своє наклали вето
Старі бабуні по кутках церков –
Такі собі сільські апологети.

Ні екзегет, ні модний богослов,
Священик юний нині те не знає,
Що перед тим, коли доїть коров,
На вим'я треба класти хресне знам'я.

Сьогодні утвар під «куплю-продам»,
Вже сповідатись можна Інтернетом;
А по кутках старі апологети
Стовпами віри підпирають храм.

Бабусин дім

Вдивлялись мальви в Очі образів,
У душу бабці – крізь віконні рами.
Там і павук якби щось розумів,
То вже б давно розспівував псалмами;

З дверей щілини крався, мов злодій,
Афонський ладан й запах корвалолу.
Хатина в бабці – зікурат надій,
Хатина в бабці – християнства школа.

Бабусин дім – розгублене дитя, -
Чуже життя шукає в ньому місце.
...І з павуком з-під віника летять
Останні зерна інфантивних істин.

**Присвячую духовному другу
і брату во Христі о. Варфоломею**

Ти подаруєш чорні вервиці
І пом'янеш за Псалтирем.
Кудись поїдеш і повернешся,
У те, що звать монастирем.

Святі підрясники і мантиї,
Єпитрахилі і хрести
Хіба дають якусь гарантію
Без власних спроб когось спасти.

А завтра – послухи виснажливі
І вкотре – докір без вини.
На Образ глянеш і відрадливо
Шепнеш: спаси і сохрани!

У келії – свіча, як терниця
І тверде ліжко, й благодать,
І у куточку – чорні вервиці,
Які ти будеш дарувать.

9 травня 2007 р.

Гляне квітка молитовно вгору –
Там далеко десь Небесна Дома.
Пахне літо стронцієм і бором,
Де земля стає Армагедоном.

В ці останні дні цивілізацій,
Що в росі залишиться з епохи (?) –
Характерна зміна радіацій,
Світло сонця ясного ще трохи...

Вічна туга на листку-долоні,
Квітка зронить краплю-діадему.
І зів'яне на Армагедоні
Вже остання часточка Едему.

Політ

Я – зойк землі, я – плач небес,
Я – птах між хмар і світом.
Летить так важко до Тебе,
Назад боюсь спуститись.

Мені б до світла, до висот,
Від пилу змити крила,
Нажаль, у них сліпий народ
Чомусь пускає стріли.

Я – зойк землі, я – плач небес,
Я – птах між світлом й тінню.
Я чую вибухи АЕС,
Ридаю так, як війни.

Горить вогонь – лечу в огонь,
Затоплююсь водою
І оцет п'ю з чужих долонь,
Щоб тільки бути з Тобою.

Я – зойк землі, я – плач небес,
Я – птах між даллю й кроком.
Я – новий вік, я – вік-прогрес,
Я – вік борделю й року.

Терпиш усе і я терплю,
А знизу – землетруси,
А світ встановлює петлю,
В яку вступити мусить.

Гряде фінал. Прости-пробач.
Кінець усього світу.
Землі болить, а небо – вплач.
Я – птах, – мені летіти.

Перстом до Правди

Коли печаль ввіходить в серце знов,
І з серця йде лише тяжке зітхання,
Я відкриваю свій молитвослов
На сторінках «Канону покаяння».

Впаде сльоза гаряча на «Аміль»,
Відчую враз, уся в тяжких провинах,
Ту многомилість вічних провидінь,
З якою йшла від Бога Магдалина.

Фундаменти святинь

Фундаменти святинь, берези з віттаря
Хоругви золоті їх ще ніхто не зрізав.
І вітер-псаломщик співає тропаря,
Зриває із берез останні жовті ризи.

Я покладу хреста, торкнувшись до тишини
І просто уявлю як ніжно пахне ладан.
Берези з віттаря, престоли кам'яні
І православний край, що йшов на смерть так радо.

В притворі ще стоїть лише один туман
І осінь прогуде руїнам «Многі літа».
Фундаменти святинь – аналог Божих ран, –
О скільки до хреста вас буде ще прибито...

Ранений птах

Я вважала, що легким буває хрест.
Це помилка – сподіватися на себе.
Я мов птах, що впав поранений з небес
І так жалісно дивлюсь в далеке небо.

Натщесерце біль топлю в святій воді,
Хвору душу обіллє єлей молитви.
І святу любов відчую на собі,
Ту, що цвяхами колись було прибито.

Доторкнувшись до Господньої руки,
Відштовхнуся від буденності й печалі.
Це той час, коли мій хрест стає легким,
Це той час, коли летіти треба далі.

Іконі «Страстної» Богородиці

Сльоза Твоя, Пречистая, –
У ній все зло землі.
Прибитий мною грішною
Син Божий на хресті.

І всесвіт розривається
Від Материнських сліз.
Кривавий брязкіт цвяхами
І тріск роздертих риз.

Вона стоїть і дивиться,
Як Син Її вмира.
Рида Свята Владичиця, –
Опущена глава.

Свята розп'ята Істина,
В душі, неначе смерч.
Прости мені, Пречистая,
За цю Христову смерть...

Молитва матері

Її улюблена ікона –
Страсна Пречиста із Христом.
І по щоці сльоза солонна
Від слів сердечних молитов.

Її молитва є цілюща,
Мовби та жива вода.
Горить свіча вогнем квітучим
І перед образом – вона.

Молитва матері, молитва
Лікує горе і біду;
Коли вітрами я побита,
Я знов до матері іду.

Її любов усе прощає
В ім'я претяжкого хреста.
Я, знаєш, мамо, оживаю,
Бо ти молилась до Христа.

Мучениця Ірина

Для вірних чад святого Воскресіння
В поповнення небесних час настав.
І кожен з них узяв свого хреста,
І кожен з них завітчувавсь камінням.

Коли безбожник знов на трон зійшов,
У цю терново-вінкову годину,
Коли лилася мученицька кров,
Жила дівиця (згодом це Ірина).

Батьки заможні, гроші і будинок,
Розкішні шати, персні, декольте.
І раптом Бог послав таку людину,
Яка в душі залишила святе.

В Ірині світле проросло начало.
І з гіркотою тяжкості хреста
Відчула радість Господа Христа,
Язичництво яку не дарувало.

«Я – християнка!» – з серця крізь уста,
«Я – християнка!» – наче грім із неба.
І час пророцтва Божого настав:
З Едему гілка, змій... і діадема.

Коли вже ллється мученицька кров,
У цю терново-вінкову годину
Звертаюсь я до тебе знов і знов:
Молись за мене, о свята Ірино!

Сльозинки душі

ВІРА

Віра рятувала! Вона вірила: вистраждана, вимучена, вона вірила в вищу волю. Воля – витвір віри. Великі вітри витріпували внутрішній всесвіт, винищували веселки, вражаючи варварством. Вона вірила. Вона вірила, вкорінюючи віру, визволяючись від вихору всередині. Вона вірила в волю Всевишнього, вона вимальовувала віру, вона впиралась ворогу – волі власній. Вона вдивлялась в вічі вічності, в вічі висотам:

- Рятуйте!

І вони рятували! Вистраждану, виболену, виплакану. Рятована віра вселилась всередину, воскресила веселки.

Воскресла віра.

Воскресла вона.

Воскресло все.

Вибайте висоти.

Велично вклоняюсь Всевишньому.

Імперія Істини

Іорданом ішли іудеї. Інакша істина інтригувала ідентичних індивідуальностей.

– Існує інша Істина! Істина істин! Іде Імперія Істини! – із рік Іоанн, – іде Ісполин Істини, Іскупитель, іде...

Іоанн ісповідував імперію Істини, Істину – Ісуса.

Іордан іскрився. Ішов Ісус, ішла Істина.

Існувала і імперія Ірода. (Імперії і Іроди інколи ідентичні).

...Існує інша імперія?! Існує інший Імператор? Імператор – Ірод! Імперія – Ізраїль! І імператриця – Іродіада існувала...

І Іоанова істина існувала! Істина... існувала...

Іордоном ішли іудеї. Інший Ісполин істини ізрікає істину, Істина істин, ізрікає істину. Імператор – Ісус! Імперія Істини!

« Іспола еті деспота!!!»

Одвічний Образ

Очі... Обличчя... Одвічні образи. Оглядаю Образ, опускаю очі... Осквернені, осуджені... Оглядаю одвічний Образ – одухотворений окривавлено-омитий. Очі... Оазис особистого опустошення.

Очі... Обіймають осквернену, ображаючи одвічні Очі.

Отой образ, обведений ореолом, обробляє обрану особистість; оті Очі, окликаючи «Отче!», очищають одвічно осуджену, озлоблену...

Очі... Оазис опустошеної особистості; ореол окривавлено-омитої обожненості; образ одвічної Отчої опіки.

Осквернена, озлоблена, осуджена оглядаю образ, окликаю: «Отче, очисти!»

Церед Правдою

Пілат панікував. Погляд Підсудного пронизував прокуратора. Передчуття – репогане. Перед Пілатом постала Правда. Пілат постав перед Правдою.

Подають пліть – по плечах Праведника!

Проте Пілат...

Пілат – прокуратор. Прокуратору потрібно перебороти потаємні передчуття, пройтися по плечах Підсудного пліттю.

Прокуратора пронизало покаєння. Погляд Підсудного потроху поглинав, примушував повірити Праведнику, покаятись, пороздавати придбане, повинно предстати перед Підсудним...

Проте... Проте...

Погляд первосвященика повіював падінням посади прокуратора.

Пробач, Праведнику.

Посада примушує посікати пророків, проповідників правди.

Потім Пілат пішов. Предстояти перед Правдою – претяжко.

Розп'яття

Розп'яли...

Рятуючі раніше руки розмальовувались ранами; розбите ребро
ридало розкривавленою рікою; римськими руками розривалися ризи.

«Радуйся!» - реготали розпинаючі; ридали рідні.

«Розіпни, розіпни!» - розпачливо різало Розум, Розум
розуміючий розчарованих.

Розп'яли... Розправились...

Раптом – розкаявся розбійник! Розп'ятому Равві (!) розкаявся(!)
розбійник!!!

Рани – розділені. Рай – роздарений. Розгорнуті руки раділи
розкаяному.

Радуйся Равві роздареному розп'яттям раю!

Хіротонія

(художнє есе)

Була прохолодна, але світла погода. Вночі ішов дощ, небо плакало, або замість людей, які стали зовсім черствими і тонуть у гріхах, або від радості, що існують ще люди, які роблять спроби спастись. В будь-якому випадку дощ не став перешкодою для рідних людей, які приїхали в монастир на його хіротонію. А він вперше після Служби давав цілувати хреста. Біла хілонь дещо кумедно висіла на ньому, адже шилась за стандартами, розрахованими на статних, кремезних монастирських священників, а не на батюшечку 22 років. Проте, вона ще раз підкреслювала його впевненість у силі кроку до своєї мети і, звичайно, непохитну віру.

Під його благословення підійшла мати. Він і до цих пір не знає, що вона відчувала, адже, тоді так і не зміг подивитись їй в очі, боячись розплакатись перед людьми. Тепер його мати цілувала Божу десницю у образі тої руки, яка колись ще зовсім маленькою обіймала її шию, шукаючи материнської ласки; яку мила, коли весь замурзаний хлопчик прибїгав з вулиці і бігом мостився до смачно пахущого столу... Вона найщиріше за всіх брала благословіння, навіть не підозрюючи про те, що саме такої справжньої щирості ніколи не вистачає для її сина.

І взагалі мало хто знає як багато чого для нього не вистачає – простого, елементарного, людського... Майже ніхто не знає якою

ціною обійшлась йому його хіротонія. Дорога до цієї мети була настільки тяжкою, що навіть перетворилась на хресну.

Одного разу Господня десниця повела чотирнадцятирічного хлопчика до стін чернечої обителі, назавжди залишивши Його там. Дитяча свідомість ще не зовсім оцінювала всю реальність такої дійсності, але все ж дико протестувала проти жахливих законів світу, які завжди наготові когось розпинати.

Монастир став для нього справжньою схованкою від усіх вітрів у обличчя, а у кожного з братії в очах у хлопчика виростали ангельські крила.

На жаль, однією із властивостей свята – є перетворення у будень. В монастирі ця буденність як найбільш помітна: постійна зміна послухів, певні негаразди між братією (все ж таки не з неба зійшли), особисті падіння і духовні поразки від ворога нашого спасіння. Взагалі чернече життя, хоча і є благодатним та спасенним, та все ж виділяється своєю дуалістичністю – немає «золотої серединки», або переходу від одного стану в інший, – існує відразу, або сповненість благодаттю, або тяжке болюче падіння, досить часто доповнене подачею «губки з оцтом» від близьких людей. Ця реальність найбільш спонукає до проявлення сили волі і, звичайно, стійкості у надії на Божу підтримку або до утворення нової душевної рани, що досить часто супроводжується одним із найтяжчих протестів – виходу з монастиря.

Та він вистояв випробування!.. Вітри бились об його обличчя, намагаючись підкосити волю, віру, надію. Впевненість у милості Божій надавала наснаги терпіти усі образи, самоутверджуватись,

виражатись як духовна індивідуальність, про яку ніколи не забував, не забуває і не забуде Бог. Мета, до якої він ішов, була чітко визначена ним самим, без будь-яких коливань у виборі правильного шляху.

Тепер він не просто інок, який посвячений бути Божим, тепер він уже тричі належить Богові, як людина, як чернець і як священник, який не має права помилятися, на якому лежить велика відповідальність за спасіння багатьох душ. Тепер він повинен жити з Богом, жити Богом, жити для Бога...

У храмі ніде було яблуку впасти. Богослужіння проходило урочисто, велично. І тут – виходить він – змучений, невиспаний. Всі його переживання ховались під покрівцем, яким була покрита його голова. Цей вихід надавав Великому Входу ще більшого смислу, глибшої сакральності та духовної таємничості. Він йшов по солії, неначе ніс хреста, адже, він справді його ніс – тяжкого, священницького хреста, можливо, не повністю усвідомлюючи усю майбутню важкість такої ноші.

Радість і невідомий страх, поєднуючись із переживаннями, боролись за першість у ще зовсім молодому серці, яке горіло «по Бозе». Проте, десь там, у куточку, відчувався проблиск пишання, абсолютно не змішаного з тщеслав'ям у сліпому відчутті якогось могутнього лідерства чи першості над усіма, а пишання впевненістю у собі, у своїх силах, які, без сумніву, підкріплювалися святим Промислом.

І ось саме важливе – «вінчання» з Престолом. Це було найвеличніше явище, яке може вмістити людський розум. Доля,

життя у образі людини схиляє коліна перед своїм Творцем, Який Духом Святим сходить на недостойне людське єство, поєднується і стає одним цілим. Йому, напевно, й самому важко вмістити і осягнути свідомо усю ту таїну, яка тепер міститься у ньому.

Він стояв блідий. Тільки при урочистому вигуку «Аксіос!» прихована до цих пір трепетом та переживаннями радість, знайшла притулок у куточках його уст, поєднавшись із ледь-ледь помітною посмішкою, яку помітила, можливо, тільки його мати, яка стояла зовсім недалеко і зі сльозами на очах молилась, як і колись біля колиски, за благополуччя і спасіння своєї дитини. Можливо це й ще хтось помітив, той, хто завжди вірив у його сили і у здійснення такого святого Промислу над ним, і тепер витираючи сльози радості, спостерігав за таким благословенним ростом духовної особистості. Проте, це не так важливо...

Була прохолодна, але світла погода. Він вперше після Служби давав цілувати хреста. Все було наче у сні – приємному, кольоровому, довгоочікуваному. Боже, тільки дай сили! Адже це лише початок. Початок нових злетів і падінь, спокус і відрод, початок нових шляхів для спасіння.

02.05.2007

Зміст

ЖИТТЯ З ІКОНАМИ.....	2
Лелеки.....	3
Життя вимірюю іконами.....	4
Сільські апологети.....	5
Бабусин дім.....	6
Ти подаруєш чорні вервиці.....	7
Гляне квітка молитовно вгору.....	8
Політ.....	9
ПЕРСТОМ ДО ПРАВДИ.....	11
Коли печаль ввіходить в серце знов.....	12
Фундаменти святинь.....	13
Ранений птах.....	14
Іконі «Страсної» Богородиці.....	15
Молитва матері.....	16
Мучениця Ірина.....	17
СЛЬОЗИНКИ ДУШІ.....	19
Віра.....	20
Імперія Істини.....	21
Одвічний Образ.....	22
Перед Правдою.....	23
Розп'яття.....	24
ХІРОТОНІЯ (художнє есе).....	25